

Вашингтон -- У светлу тога да је Бил Клинтон после Дејтонског споразума добио председничке изборе у САД, намеће се питање да ли Доналд Трамп користи исти рецепт до победе.

Питање је да ли је Трамп очекујући исти след догађаја организовао да представници Срба и Албанаца потпишу споразум у Вашингтону, пише Вечерњи лист.

И Клинтон и Трамп исто су тврдили – да су зауставили ратове.

Према писању листа, Трамп је потврдио претпоставку аналитичара по којој је споразум који су представници Срба и Албанаца потписали у Вашингтону у функцији америчке предизборне кампање, када се на предизборном скупу прошлог викенда у Северној Каролини похвалио номинацијом за Нобелову награду за мир.

И то због улоге у нормализацији односа између Израела, УАЕ и Бахреина, као и између Београда и Приштине. Оба споразума потписана су у јеку предизборне кампање и Трупове борбе за други мандат.

Ипак, није ово први пут да се Балкан користи као предизборни адут неког актуелног америчког председника. Скидање тајности с америчких докумената разоткрило је како је рат на тлу бивше Југославије заустављен из истих разлога.

Тадашњем председнику Билу Клинтону и његовој администрацији био је потребан снажан спољнополитички успех - препознали су могућност на Балкану. Након дипломатских уверавања, све актере рата “привели” су 1995. у Дејтон и “присилили” на договор.

Успели су у плану окончања рата пре почетка кампање за председничке изборе. Дејтонски мировни споразум одјекнуо је светом, а Клинтон је у предизборној кампањи наглашавао тај мировни споразум као свој успех.

Кључна улога Америке на југоистоку Европе?

Улога Америке на југоистоку Европе увек је, као и сада, била кључна, пише Вечерњи

лист. Без политичке и војне интервенције најјаче силе света многе се ствари не би помакло са мртве тачке.

Вашингтон је у последње време именовao чак два посебна повереника за Балкан. Осим Србије, Косова, БиХ, присутни су и у Македонији и Црној Гори. Зауостављен је готово започети рат у Македонији, наметнута је промена имена земље.

Последице након недавних избора у Црној Гори још се не осећају. Након нерешене изборне утакмице сигурно неће допустити да буду угрожени њихови интереси. Нарочито неће дати “зелено светло” јачању руског утицаја у “њиховој” балканској “НАТО-овој држави”.

Бројни су управо преко Балкана напредовали и у другим светским средиштима моћи. Међутим, њихове улоге у односу на америчку биле су слабије. Чак и уз минималне напоре, лидери у САД-у могу откочити дугогодишње застоје, зауоставити ратове и за то уједно бити награђени код својих бирача.

Ипак, у бројним ратовима нису успели. Бројни су амерички војници изгинули током историје у Вијетнаму, Сомалији, Авганисану, Ираку, као и на осталим бројним светским ратиштима, а слободу и демократију нису донели.

Успеси Американаца видљивији су и због слабашне и неодлучне Европе. Понекад се стиче утисак да је САД намерно пушта да реши проблем, а зна да не може. Тек када свима уистину буде видљива њихова немоћ, онда они “улећу” у великом стилу.

Чека се њихов повратак како би завршили свој дејтонски пројекат, пише даље хрватски лист. БиХ је сада у “фази мрцварења”, док Европа разним неделотворним декларацијама нешто покушава, а за решење нема идеју.

БиХ није у фокусу интересовања Американцима, јер ипак није озбиљна претња миру. Тек када БиХ буде светска прича, САД ће је онда “читати”.

Упркос томе, многи прижељкују да се Трамп у предизборној кампањи ипак позабави и питањем те државе и да коначно - 25 година од потписивања Дејтонског споразума, посредује у решењу за будућност. Макар то био Дејтон два, неки нови споразум или договор.

У Америци је остало још неколико месеци кампање, али БиХ вероватно ипак није део Трампове предизборне стратегије. Штета. Чак када би на њој и изгубио изборе, добио би Нобела за мир, пише Вечерњи.

Меланији би то можда више значило. Посебно држави њених родитеља – јер је и Словенији битан мир на Балкану, закључује лист.

(Б92)